

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 18.3.2019
COM(2019) 138 final

2019/0079 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om tillstånd för Italien att i vissa geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål i enlighet med artikel 19 i direktiv 2003/96/EG

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Beskattningen av energiprodukter och elektricitet i EU regleras genom rådets direktiv 2003/96/EG¹ (nedan kallat *energiskattedirektivet* eller *direktivet*).

Utöver vad som följer framför allt av artiklarna 5, 15 och 17 i direktivet får rådet i enlighet med artikel 19.1 i direktivet enhälligt, på förslag från kommissionen, ge varje medlemsstat tillstånd att av särskilda politiska hänsyn införa ytterligare befrielser från eller nedsättningar av punktskatter.

Syftet med det föreliggande förslaget är att ge Italien tillstånd att i vissa särskilt eftersatta geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål, för att delvis kompensera för de höga uppvärmningskostnaderna för invånarna i dessa områden. De höga uppvärmningskostnaderna beror antingen på mycket svåra klimatförhållanden eller på svåra klimatförhållanden eller geografisk isolering i kombination med svårigheter med bränsleförsörjningen.

Skattenedsättningen tillämpas i geografiska områden som uppfyller följande kriterier:

Enligt artikel 8.10 i den italienska lagen nr 448/1998 gäller skatteförmånen leveranser av dieselbrännolja och gasol som används i

- kommuner inom klimatzon F (de svåraste klimatförhållandena på Italiens territorium), enligt presidentdekret nr 412 av den 26 augusti 1993,
- kommuner som inte är anslutna till gasnätet och som ligger inom klimatzon E, enligt presidentdekret nr 412/1993; i detta fall kommer skatteförmånen i enlighet med artikel 8.10.c.4 i lag nr 448/1998 att tas bort så snart kommunen har anslutits till gasnätet,
- kommuner på Sardinien eller på de små öarna som ännu inte har anslutits till naturgasnätet. Denna del av ordningen omfattar alla italienska öar utom Sicilien.

• Allmän bakgrund

Genom en skrivelse av den 31 oktober 2018 begärde de italienska myndigheterna tillstånd att i vissa särskilt eftersatta geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål genom en förlängning av rådets genomförandebeslut 2014/695/EU av den 24 september 2014 om tillstånd för Italien att i vissa geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål i enlighet med artikel 19 i direktiv 2003/96/EG². Genom det beslutet gavs Italien tillstånd att tillämpa nedsatta punktskattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmning i dessa eftersatta områden till och med den 31 december 2018. De italienska myndigheterna framhåller till stöd för sin begäran om undantag landets mångskiftande territorium med varierande klimatområden och geografiska förhållanden. De nationella punktskattesatserna för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmning är relativt höga i Italien. För att förhindra att vissa konsumenter som är särskilt

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 31.10.2003, s. 51, direktivet senast ändrat genom direktiven 2004/74/EG och 2004/75/EG (EUT L 157, 30.4.2004, s. 87 och s. 100).

⁽²⁾ EUT L 109, 19.4.2008, s. 27.

beroende av uppvärmning drabbas av alltför stora kostnader har Italien infört nedsatta skattesatser inom vissa delar av landets territorium. Landet vill nu fortsätta att tillämpa skattenedsättningar för det område som omfattas av artikel 8.10 i den italienska lagen nr 448/1998. Antalet kommuner som saknar nät för distribution av metangas och som omfattas av skatteordningen i fråga om de ligger inom klimatzon E har gradvis minskat avsevärt sedan arbetet med att anlägga sådana nät slutförts. De har minskat från 608 ursprungligen till 260.

De föreslagna nedsättningarna är lägre än de nedsättningar som föreskrivs i det tidigare beslutet. Den skattenedsättning som beviljats genom rådets genomförandebeslut 2014/695/EU uppgår till 129,11 EUR per 1 000 liter dieselbrännolja (vilket innebär att den tillämpliga skattesatsen sänks till 274,10 EUR per 1 000 liter) och till 159,07 EUR per 1 000 kg gasol (vilket innebär att den tillämpliga skattesatsen sänks till 30,87 EUR per 1 000 kg).

En sänkning med 5,07 % av förmånen tillämpades från och med den 11 december 2015 (i enlighet med artikel 2 i dekretet från ministerrådets ordförande av den 29 september 2015 med tillämpning av artikel 1.242 i lag nr 190 av den 23 december 2014) och skattenedsättningarna uppgår för närvarande till 122,56 EUR per 1 000 liter dieselbrännolja som används för uppvärmning (vilket innebär att den tillämpliga skattesatsen sänks till 280,65 EUR per 1 000 liter) och till 151,01 EUR per 1 000 kg gasol som används för uppvärmning (vilket innebär att den tillämpliga skattesatsen sänks till 38,93 EUR per 1 000 kg).

Genom det tillstånd som begärts vill Italien bibehålla dessa nuvarande skattenedsättningar i de utsedda geografiska områdena.

Skattenedsättningen uppgår således för närvarande i genomsnitt till 9–10 % av priset på dieselbrännolja som används för uppvärmning och till cirka 6 % av priset på gasol som används för samma ändamål. I klimatzonerna E och F utgör skattenedsättningarna i dagsläget omkring 10 % av priset på gasol och dieselbrännolja som används för uppvärmning.

De tillämpliga skattesatserna är högre än de minimiskattenivåer som fastställs i direktivet.

Skatteförmånen får inte kombineras med andra punktskattenedsättningar.

Skattedifferentieringen grundar sig enligt de italienska myndigheterna på objektiva kriterier och syftar till att utjämna geografiska orättvisor i förhållande till resten av det italienska territoriet, dvs. till att ge invånarna i de berörda områdena mer likvärdiga villkor i förhållande till den övriga italienska befolkningen genom att minska deras oproportionerligt höga uppvärmningskostnader. Skattenedsättningen är lika stor för alla användare. Dess enda syfte är att till viss del kompensera för de extra uppvärmningskostnaderna för invånarna i de berörda områdena, som beror på kalla klimatförhållanden eller svårigheter med bränsleförsörjningen.

Enligt de italienska myndigheterna är kostnaderna för transport i bergsområdena 140 % högre för dieselbrännolja och gasol än i resten av landet.

När det gäller kostnaderna för godstransporter på väg, är det fordonstypen som ger upphov till skillnaden. I bergsområden och på de mindre öarna (där det saknas lagringsanläggningar för oljeprodukter) transporteras dieselbrännolja och gasol för uppvärmningsändamål med lastbilar med släpvagn, vilket medför en merkostnad på 70–80 % jämfört med transporter med

dragfordon med påhängsvagn. Att man måste använda mindre lastbilar beror på de besvärliga vägförhållandena och på att mindre mängder bränsle levereras.

När det gäller öarna bör dessutom färjekostnaderna läggas till. Denna faktor kan på ett dramatiskt sätt påverka transportkostnaderna, som kan bli fyra gånger högre.

Öarnas särskilda situation hänger samman med det faktum att de särskilda geografiska förhållandena gör att bränsleutbudet blir mindre och därför dyrare än på det italienska fastlandet på grund av de extra transportkostnaderna. Skattenedsättningen innebär inte någon överkompensation och leder inte till att priserna på gasol och dieselbränsle blir lägre än priserna på fastlandet. När det gäller tillämpningen av subventionen på de mindre öarna ger logistikkedjan på de berörda platserna oundvikligen högre kostnader än på det italienska fastlandet. De högre kostnaderna är resultatet av bristen på grundlogistik, vilket leder till högre distributionskostnader. De högre kostnaderna beror också ofta på bristfälliga vägförbindelser, högre kostnader för motorbränsle än på fastlandet, transportkostnader för att nå de mindre öarna liksom på de enskilda leveransernas begränsade storlek. De italienska myndigheterna har beräknat att dessa kostnader är cirka 10–15 % högre än motsvarande kostnader på det italienska fastlandet.

Enligt de italienska myndigheterna har åtgärden under de senaste åren lett till en reduktion med cirka 10 % av slutkonsumentpriset på gasol och dieselbränsle som används för uppvärmning.

När det gäller utvecklingen av det nationella naturgasnätet konstaterar de italienska myndigheterna att arbetet med att anlägga ett nät för distribution av metangas inom Italiens territorium i stort sett kan anses vara slutfört. På grund av mångfalden när det gäller det italienska territoriet, som kännetecknas av en mycket varierad fysisk geografi, är dock denna process ovanligt problematisk och till och med ibland omöjlig att genomföra inom vissa delar av territoriet, inte minst på grund av kostnaderna. Regionen Sardinien, de små öarna och ett antal kommuner i typiska bergsområden har fortfarande inte tillgång till metangas, och vissa av dessa platser kommer aldrig att få det.

De årliga budgetutgifterna för åtgärden uppgår till ca 230 miljoner EUR.

- **Gällande bestämmelser**

Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet samt rådets beslut 2014/695/EU av den 29 september 2014 om tillstånd för Italien att i vissa geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbränsle och gasol som används för uppvärmningsändamål i enlighet med artikel 19 i direktiv 2003/96/EG.

- **Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden**

Varje begäran om undantag enligt artikel 19 i energiskattedirektivet måste prövas av kommissionen med hänsyn till den inre marknadens funktion, behovet av att säkerställa en sund konkurrens samt EU:s politik när det gäller hälsa, miljö, energi och transport.

Skattedifferentieringen uppväger till viss del de extra uppvärmningskostnaderna för invånarna i vissa geografiska områden i Italien som är särskilt eftersatta i förhållande till det övriga territoriet och för vilka den normala skattesatsen för dieselbränsle och gasol som används för uppvärmningsändamål därför skulle leda till en alltför stor skattebörda. De geografiska nackdelarna medför extra uppvärmningskostnader som beror på svåra klimatförhållanden eller

geografisk isolering i kombination med att det saknas tillgång till alternativa bränslen, framför allt tillgång till naturgasnätet.

Den nedsatta skattesatsen för såväl dieselbrännolja som gasol är fortfarande högre än de EU-minimiskattenivåer som fastställs i energiskattedirektivet och uppväger endast till viss del de extra uppvärmningskostnaderna i de berörda geografiska områdena.

Skattenedsättningen kan därför anses vara förenlig med målet att skapa skatteincitament för energieffektivitet. Åtgärden bedöms inte vara oförenlig med den relevanta EU-politiken på miljö- och energiområdena.

Åtgärden är dessutom godtagbar med hänsyn till den inre marknadens funktion och behovet att säkerställa sund konkurrens. Dess enda syfte är att till viss del kompensera för de extra uppvärmningskostnader som hänger samman med de faktiska förhållandena i de berörda områdena. Skattenedsättningen får inte kombineras med andra skattenedsättningar och gäller inte för annan användning av de berörda bränslena än rumsuppvärmning.

Enligt artikel 19.2 i direktiv 2003/96/EG ska den här typen av åtgärder gälla under högst sex år, med möjlighet till förlängning. Med tanke på att dagens system varken påverkar handeln inom EU negativt eller den allmänna bränsleskattenivån i Italien, och för att skapa rättssäkerhet för regionen, föreslår kommissionen i detta skede att tillståndet ges för sex år, dvs. för perioden från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2024.

För att inte undergräva den framtida allmänna utvecklingen av den befintliga rättsliga ramen är det emellertid lämpligt att föreskriva att om rådet, i enlighet med artikel 113 i fördraget, inför ett ändrat allmänt system för beskattning av energiprodukter som det aktuella tillståndet inte är anpassat till, ska detta beslut upphöra att gälla den dag då de ändrade reglerna börjar tillämpas.

Om rådet antar ett sådant nytt system och kommissionen anser att det föreslagna tillståndet fortfarande är motiverat, kommer den att i en positiv anda och vid lämplig tidpunkt att undersöka en eventuell begäran från Italien om ett liknande tillstånd som är anpassat till det nya systemet, för att garantera detta förslags kontinuitet.

- **Regler om statligt stöd**

Åtgärden kan utgöra statligt stöd i enlighet med artikel 107.1 i EUF-fördraget. Eftersom de nedsatta skattesatserna ligger över EU-minimnivån omfattas åtgärden av artikel 44 i förordning 651/2014/EU (allmänna gruppundantagsförordningen) och den är följaktligen förenlig med den inre marknaden. Vid utgången av giltighetstiden för den allmänna gruppundantagsförordningen den 31 december 2020 kommer stödet att fortsätta att omfattas av undantaget under en anpassningsperiod på sex månader (se artikel 58.4 i den allmänna gruppundantagsförordningen). Beslutet påverkar inte tillämpliga regler för statligt stöd under den period som undantaget omfattar.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Artikel 19 i rådets direktiv 2003/96/EG.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Indirekt beskattning, som behandlas i artikel 113 i EUF-fördraget, utgör inte i sig ett område där unionen har exklusiv befogenhet i den mening som avses i artikel 3 i det fördraget.

I enlighet med artikel 19 i direktiv 2003/96/EG ges dock rådet genom sekundärrätten exklusiv befogenhet att ge en medlemsstat tillstånd att införa ytterligare skattebefrielser eller skattenedsättningar i den mening som avses i den bestämmelsen. Medlemsstaterna kan därför i detta sammanhang inte träda i rådets ställe. Följaktligen är subsidiaritetsprincipen inte tillämplig på föreliggande genomförandebeslut. Eftersom denna rättsakt inte är ett utkast till lagstiftningsakt, bör den i alla händelser inte översändas till de nationella parlamenten i enlighet med protokoll nr 2 till fördragen för granskning av överensstämmelsen med subsidiaritetsprincipen.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Skattenedsättningen överstiger inte vad som är nödvändigt för att uppnå det berörda målet. Skattenedsättningarna är tillämpliga i vissa geografiska områden. De godkända skattesatserna är högre än de minimiskattenivåer som fastställs i direktivet.

- **Val av instrument**

Föreslaget instrument: rådets genomförandebeslut.

I artikel 19 i direktiv 2003/96/EG föreskrivs ingen annan typ av åtgärd.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Åtgärden kräver ingen utvärdering av befintlig lagstiftning.

- **Samråd med berörda parter**

Förslaget avser en skattenedsättning som enbart berör Italien

- **Extern experthjälp**

Ingen extern experthjälp har använts.

- **Konsekvensbedömning**

Ingen konsekvensbedömning har gjorts.

- **Grundläggande rättigheter**

Åtgärden påverkar inte de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Åtgärden medför inga finansiella eller administrativa kostnader för unionen. Förslaget påverkar därför inte unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering

En genomförandeplan är inte nödvändig. Detta förslag gäller ett tillstånd om en skattenedsättning som en enskild medlemsstat har ansökt om. Det ges för en begränsad period på sex år. Den skattesats som kommer att tillämpas är högre än den minimiskattenivå som

fastställs i energiskattedirektivet. Åtgärden kan utvärderas vid en begäran om förlängning efter det att sexårsperioden har löpt ut.

- **Sammanfattning av de föreslagna åtgärderna**

Kommissionen föreslår att tillstånd ges för skattenedsättningen på 122,56 EUR per 1 000 liter dieselbrännolja och på 151,01 EUR per 1 000 kg gasol. De tillämpliga skattesatserna är 280,65 EUR per 1 000 liter dieselbrännolja som används för uppvärmning och 38,93 EUR per 1 000 kg gasol som används för uppvärmning. Dessa skattesatser är högre än de minimiskattenivåer som fastställs i direktiv 2003/96/EG.

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om tillstånd för Italien att i vissa geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål i enlighet med artikel 19 i direktiv 2003/96/EG

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet³, särskilt artikel 19.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 19.1 i direktiv 2003/96/EG har Italien getts tillstånd att i vissa särskilt eftersatta områden tillämpa nedsatta punktskattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmning. Det senaste tillståndet gavs till och med den 31 december 2018 genom rådets beslut 2014/695/EU⁴.
- (2) Genom en skrivelse av den 31 oktober 2018 begärde de italienska myndigheterna tillstånd att i vissa särskilt eftersatta geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål genom en förlängning av en åtgärd som tillämpas i enlighet med beslut 2014/695/EU i vissa områden, och detta innan beslutet löpt ut. Ytterligare information och förtydliganden lämnades av de italienska myndigheterna den 14 december 2018. De italienska myndigheterna begärde tillståndet för perioden från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2024.
- (3) Italien har ett mycket mångskiftande territorium med varierande klimatmässiga och geografiska förhållanden. Med beaktande av de territoriella särdragen har Italien infört nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol i syfte att delvis kompensera för de oproportionerligt höga uppvärmningskostnaderna för invånarna i vissa geografiska områden.
- (4) Skattedifferentieringen grundar sig på objektiva kriterier och syftar till att ge invånarna i de berörda områdena mer likvärdiga villkor i förhållande till den övriga italienska befolkningen genom att sänka deras oproportionerligt höga uppvärmningskostnader, som beror på svåra klimatförhållanden eller svårigheter med bränsleförsörjningen jämfört med Italiens övriga territorium.
- (5) De nedsatta skattesatserna tillämpas i geografiska områden som uppfyller något av följande kriterier: a) De svåraste klimatförhållandena inom Italiens territorium

⁽³⁾ EUT L 283, 31.10.2003, s. 51.

⁽⁴⁾ Rådets genomförandebeslut 2014/695/EU av den 29 september 2014 om tillstånd för Italien att i vissa geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål i enlighet med artikel 19 i direktiv 2003/96/EG (EUT L 291, 7.10.2014, s. 16).

(kommuner inom klimatzon F enligt definitionen i presidentdekret nr 412 av den 26 augusti 1993⁵), b) svåra klimatförhållanden i kombination med svårigheter med bränsleförsörjningen (kommuner inom klimatzon E enligt definitionen i presidentdekret nr 412 av den 26 augusti 1993, som inte har anslutits till naturgasnätet) och c) geografisk isolering i kombination med besvärlig och kostsam bränsleförsörjning: Sardinien och små öar om de berörda kommunerna inte har anslutits till naturgasnätet. De nedsatta skattesatserna bör endast tillämpas fram till dess att naturgasnätet i de berörda kommunerna har färdigställts.

- (6) Kommissionen har granskat den begärda åtgärden och kommit fram till att den inte snedvrider konkurrensen eller stör den inre marknadens funktion och att den inte är oförenlig med EU:s miljö-, energi- och transportpolitik. Den nedsatta skattesatsen för såväl dieselbrännolja som gasol kommer även fortsättningsvis att vara högre än de EU-minimiskattenivåer som fastställs i direktiv 2003/96/EG och kommer endast till viss del att uppväga de extra uppvärmningskostnaderna i de berörda geografiska områdena.
- (7) Italien bör därför, i enlighet med artikel 19.2 i direktiv 2003/96/EG, ges tillstånd att till och med den 31 december 2024 i vissa geografiska områden tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål.
- (8) Det följer av artikel 19.2 i direktiv 2003/96/EG att varje tillstånd som ges med stöd av den artikeln måste vara strikt tidsbegränsat.
- (9) För att ge de berörda regionerna tillräcklig säkerhet bör tillståndet ges för en period på sex år. För att inte undergräva den framtida allmänna utvecklingen av den befintliga rättsliga ramen är det emellertid lämpligt att föreskriva att om rådet, i enlighet med artikel 113 i fördraget, inför ett ändrat allmänt system för beskattning av energiprodukter som det aktuella tillståndet inte är anpassat till, ska detta beslut upphöra att gälla den dag då reglerna för detta ändrade system börjar tillämpas.
- (10) För att säkerställa att åtgärden tillämpas utan avbrott vad gäller det tillstånd att tillämpa nedsatta punktskattesatser som gavs genom beslut 2014/695/EU, som löpte ut den 31 december 2018, bör detta beslut tillämpas från och med den 1 januari 2019.
- (11) Detta beslut påverkar inte tillämpningen av unionsreglerna om statligt stöd.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Italien ges härmed tillstånd att tillämpa nedsatta skattesatser för dieselbrännolja och gasol som används för uppvärmningsändamål i följande eftersatta geografiska områden:

- (a) Kommuner inom klimatzon F enligt presidentdekret nr 412 av den 26 augusti 1993.
- (b) Kommuner inom klimatzon E enligt presidentdekret nr 412 av den 26 augusti 1993.
- (c) Kommuner på Sardinien och på de små öarna, dvs. alla italienska öar utom Sicilien.

2. För att undvika överkompensation får nedsättningen inte vara större än de extra uppvärmningskostnaderna i de berörda områdena. I det särskilda fallet Sardinien och de små öarna får skattenedsättningen således inte leda till att priset blir lägre än priset på samma bränsle på det italienska fastlandet.

⁽⁵⁾ Genom presidentdekret nr 412 av den 26 augusti 1993 indelas Italiens territorium i sex klimatzoner (A till F). Indelningen grundas på enheten ”dygnsgrader”, som motsvarar det antal dagar om året då utomhustemperaturen avviker från den optimala temperaturen 20 °C, och uppvärmning således krävs.

3. Den nedsatta skattesatsen ska vara förenlig med kraven i direktiv 2003/96/EG, i synnerhet med de minimiskattenivåer som avses i artikel 9 i direktivet.

Artikel 2

Rätten till nedsättning i de geografiska områden som avses i artikel 1.1 b och c gäller endast om den berörda kommunen inte är ansluten till naturgasnätet.

Artikel 3

Detta beslut ska tillämpas från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2024.

Om rådet emellertid, i enlighet med artikel 113 i fördraget, inför ett ändrat allmänt system för beskattning av energiprodukter som det tillstånd som ges genom artikel 1 i detta beslut inte är anpassat till, ska beslutet upphöra att gälla den dag då reglerna för detta ändrade system börjar tillämpas.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*